

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN MUỜNG TÈ
TỈNH LAI CHÂU**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 87/2023/HSST
Ngày: 05/7/2023

NHÂN DANH

**NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN MUỜNG TÈ, TỈNH LAI CHÂU**

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Vũ Văn Bình

Các Hội thẩm nhân dân: Bà Pờ Hồng Vân; bà Lý Thị The.

- Thư ký phiên tòa: Ông Nguyễn Minh Tuấn- Thư ký Tòa án nhân dân huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Mường Tè tham gia phiên tòa:
Ông Lương Gia Khánh- Kiểm sát viên.

Trong ngày 05 tháng 7 năm 2023 tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Mường Tè xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự sơ thẩm thụ lý số: 89/2023/TLST-HS ngày 02 tháng 6 năm 2023 theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 82/2023/QĐXXST-HS ngày 21 tháng 6 năm 2023 đối với bị cáo:

Vàng Phà L, tên gọi khác: Không, sinh năm 1997, tại huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu.

Nơi ĐKKHKT: Bản S, xã P, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu; Nghề nghiệp: Trồng trọt; Trình độ văn hoá: 6/12; Chức vụ đoàn thể, chính quyền: Không; Dân tộc: La Hủ; Giới tính: Nam; Tôn giáo: Không; Quốc tịch: Việt nam; Con ông: Vàng Ly H (đã chết) và con bà: Ky Xá P, sinh năm 1962; Bị cáo có vợ: Ky Lê N, sinh năm 2001 và có 02 con, con lớn sinh năm 2018, con nhỏ sinh năm 2020; Tiền án, tiền sự: Không. Bị cáo được áp dụng biện pháp ngăn chặn cấm đi khỏi nơi cư trú từ ngày 13/02/2023 tại xã P, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu, đến nay có mặt tại phiên tòa.

- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

Ky Lê Nu, sinh năm 2001.

Địa chỉ: Bản S, xã P, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu. Có đơn xin xét xử vắng mặt.

Người làm chứng: Giàng Và H, sinh năm 1999.

Địa chỉ: Bản S, xã P, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu. Vắng mặt tại phiên tòa không lý do.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Khoảng 15 giờ ngày 01/02/2023, Vàng Phà L và Giàng Và H là người ở cùng bản S, xã P, huyện Mường Tè, rủ nhau đi bắt cá tại khe suối Nậm Nghe, thuộc xã Hua Bum, huyện Nậm Nhùn, tỉnh Lai Châu.

Đến khoảng 20 giờ ngày 02/02/2023, L và H đi nhấc những tấm lưới đã thả dọc bờ suối từ ngày hôm trước (mỗi người tự nhấc lưới riêng của mình); Trong quá trình nhấc lưới, L phát hiện một con rùa mắc vào lưới đánh cá của mình, nên đã gỡ cho vào túi nilon, rồi bỏ vào trong rọ đựng cá của L đang đeo trên người và tiếp tục đi nhấc những tấm lưới còn lại. Sau khi nhấc lưới xong, L và H quay về lán ngay gần bờ suối để ngủ (L không nói cho H biết về việc cất giấu con rùa trong rọ đựng cá).

Đến khoảng 07 giờ ngày 03/02/2023, L và H đi ra khỏi khe suối để về nhà. Lúc này, L đi trước ra chỗ để xe rồi cho con rùa đã bắt được vào trong cốp xe máy của L, với mục đích đem về nuôi nhốt làm cảnh. Khi L vừa cất con rùa xong, thì H cũng ra đến nơi. Sau đó, L điều khiển xe máy chở H đi về nhà. Đến khoảng 10 giờ 45 phút cùng ngày, khi L điều khiển xe chở H đến khu phố 8, thị trấn Mường Tè thì bị tổ công tác phối hợp giữa Cảnh sát giao thông và Cảnh sát điều tra tội phạm về kinh tế, ma túy - Công an huyện Mường Tè yêu cầu dừng lại để kiểm tra, do xe máy của L không có biển kiểm soát. Sau đó, tổ công tác đã đưa L về trụ sở Công an huyện Mường Tè để làm thủ tục tạm giữ xe theo quy định. Quá trình làm việc tại trụ sở Công an huyện Mường Tè, tổ công tác đã yêu cầu L mở cốp xe ra để kiểm tra thì phát hiện con rùa mà L đã cất giấu trước đó. Tổ công tác đã lập biên bản ghi nhận lại sự việc và thu giữ vật chứng theo quy định của pháp luật.

Tại Bản kết luận giám định động vật số 121/STTNSV ngày 07/02/2023 của Viện sinh thái và tài nguyên sinh vật thuộc Viện hàn lâm khoa học và Công nghệ Việt Nam, kết luận: Con rùa mà Vàng Phà L đã bắt là loài Rùa đầu to, có tên khoa học là *Platysternon megacephalum*, lớp Bò sát (Reptilia).

1. Loài Rùa đầu to có tên trong Phụ lục I, Danh mục loài nguy cấp, quý hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ.

2. Loài Rùa đầu to có tên trong nhóm IB, Phụ lục I, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm, ban hành kèm theo Nghị định 84/2021/NĐ-CP ngày 22/9/2021 của Chính phủ.

Tại bản cáo trạng số 49/CT- VKS-MT ngày 01/6/2023 của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lai Châu truy tố bị cáo Vàng Phà L về tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm” theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật hình sự. Tại phiên Tòa Kiểm sát viên giữ nguyên quyết định truy tố và đề nghị Hội đồng xét xử: Tuyên bố bị cáo Vàng Phà L phạm tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”. Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 65; Điều 50 Bộ luật hình sự. Xử phạt bị cáo Vàng Phà L từ 01 năm 06 tháng đến 02 năm tù nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách từ 03 đến 04 năm, không áp dụng hình phạt bổ sung và miễn án phí cho bị cáo.

Xử lý vật chứng: Đối với 01 cá thể rùa đầu to, ngày 07/012/2023 Cơ quan điều tra đã tiến hành bàn giao cho Trung tâm cứu hộ, bảo tồn và phát triển sinh vật Hoàng Liên tiếp nhận, chăm sóc, quản lý. Đối với các vật chứng còn lại, đề nghị áp dụng khoản 2 Điều 47 Bộ luật hình sự, điểm a, b khoản 3 Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự. Trả lại cho bị cáo 1/2 giá trị chiếc xe mô tô Honda Wave RSX màu sơn đen (*Xe không có biển kiểm soát*) và trả lại cho chị Ky Lê Nu 1/2 giá trị chiếc xe mô tô Honda Wave RSX màu sơn đen (*Xe không có biển kiểm soát*)

Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 47 Bộ luật hình sự; điểm a, c khoản 2 Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự. Tịch thu tiêu hủy: 01 chiếc lưới làm bằng dây cước, có độ dài 3 mét, rộng 60 cm, có gắn 09 phao màu đen, chân lưới được kẹp bằng chì.

Bị cáo nhất trí với bản cáo trạng, đối với đề nghị của Kiểm sát viên trong bản luận tội về việc tịch thu 1/2 giá trị chiếc xe và trả lại cho vợ bị cáo 1/2 giá trị chiếc xe, bị cáo không nhất trí và bị cáo đề nghị xin lại cả chiếc xe máy. Lời nói sau cùng bị cáo xin giảm nhẹ hình phạt và xin được cải tạo tại địa phương.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có đơn xin vắng mặt tại phiên tòa và đề nghị xin lại chiếc xe máy.

Căn cứ vào các chứng cứ tài liệu đã được thẩm tra tại phiên tòa, căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện chứng cứ, ý kiến của Kiểm sát viên, bị cáo, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan và những người tham gia tố tụng khác.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Về hành vi, quyết định tố tụng của cơ quan điều tra Công an huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu- Điều tra viên. Viện kiểm sát nhân dân huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu- Kiểm sát viên trong quá trình điều tra, truy tố đã thực hiện đúng về thẩm quyền, trình tự, thủ tục quy định của Bộ luật tố tụng hình sự. Tại phiên tòa bị cáo không có ý kiến khiếu nại về hành vi, quyết định của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng. Do đó các hành vi, quyết định tố tụng của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng đã thực hiện đều phù hợp.

[2] Xét tính chất mức độ hành vi phạm tội của bị cáo: Tại phiên Tòa và trong quá trình điều tra bị cáo đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải về hành vi phạm tội của mình. Lời nhận tội phù hợp với lời khai nhận tội tại cơ quan điều tra, biên bản thu giữ, niêm phong vật chứng, kết luận giám định, vật chứng thu giữ và các chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa; phù hợp với cáo trạng của Viện kiểm sát về tội danh và áp dụng Điều luật như đã viện dẫn ở trên. Tòa án đã có đủ căn cứ kết luận: Khoảng 20 giờ ngày 02/02/2023, trong lúc đi nhả lưới bắt cá tại khu vực khe suối Nậm Nghe, thuộc xã Hua Bum, huyện Nậm Nhùn, tỉnh Lai Châu. Vàng Phà L đã bắt trái phép 01 cá thể rùa đầu to, sau đó cất giấu vào cốp xe máy để mang về nhà nuôi. Đến khoảng 10 giờ 45 phút ngày 03/02/2023, khi L đang vận chuyển cá thể rùa đầu to nói trên đến khu phố 8, thị trấn Mường Tè thì bị cơ quan Công an huyện Mường Tè và thu giữ. Cá thể rùa đầu to mà Vàng Phà L đã săn bắt, vận chuyển trái phép thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ.

Hành vi nêu trên của bị cáo đã đủ yếu tố cấu thành tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm” theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật hình sự. Xâm phạm đến chính sách bảo vệ động vật thuộc danh mục loài nguy cấp, quý hiếm, xâm phạm đến môi trường sinh thái tự nhiên, nhưng vì mục đích có lợi nên bị cáo đã trực tiếp nuôi, nhốt, buôn bán loài Rùa đầu to có tên trong Phụ lục I, Danh mục loài nguy cấp, quý hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ. Loài Rùa đầu to có tên trong nhóm IB, Phụ lục I, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm, ban hành kèm theo Nghị định 84/2021/NĐ-CP ngày 22/9/2021 của Chính phủ. Vì vậy Hội đồng xét xử cần xử phạt bị cáo một mức án tương xứng với tính chất, mức độ, hành vi phạm tội của bị cáo để cải tạo giáo dục và phòng ngừa chung.

Quá trình điều tra xác định: Khu vực Vàng Phà L bắt rùa không phải là khu bảo tồn, vườn quốc gia, khu dự trữ thiên nhiên, khu bảo tồn loài – sinh cảnh, khu bảo vệ cảnh quan hoặc khu vực khác có quy định cấm theo quy định của Cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, không có văn bản nào để xác định mùa sinh sản của

loài rùa đầu to là vào thời gian nào. Nên không xem xét trách nhiệm của Vàng Phà L về những vấn đề này.

[3] Về tình tiết giảm nhẹ, tăng nặng trách nhiệm hình sự thấy: Bị cáo không có tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự theo quy định tại Điều 52 Bộ luật hình sự; Tình tiết giảm nhẹ: Quá trình điều tra và tại phiên tòa bị cáo thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải về hành vi phạm tội của mình. Bị cáo sinh sống ở vùng có điều kiện kinh tế- xã hội đặc biệt khó khăn và thuộc hộ nghèo của UBND xã Pa Vệ Sủ. Nên cần cho bị cáo được hưởng tình tiết giảm nhẹ theo quy định tại điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự.

Xét bị cáo Vàng Phà L không có tình tiết tăng nặng, có nhiều tình tiết giảm nhẹ, chưa có tiền án, tiền sự, là lao động chính trong gia đình, có nơi cư trú rõ ràng, có khả năng tự cải tạo, việc không bắt bị cáo đi chấp hành hình phạt tù không gây ảnh hưởng xấu đến việc đấu tranh phòng chống tội phạm nên cần căn cứ vào Nghị quyết số: 02/2018/NQ-HĐTP, ngày 15/5/2018 và Nghị quyết số 01/2022, ngày 15/4/2022 sửa đổi, bổ sung của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao và Điều 65 Bộ luật hình sự, Hội đồng xét xử cần xử phạt tù nhưng cho bị cáo hưởng án treo cũng đảm bảo đủ sức răn đe như lời đề nghị của Kiểm sát viên. Hội đồng xét xử chấp nhận.

[4] Đối với Giàng Và H: Quá trình điều tra xác định H chỉ đi bắt cá cùng với Vàng Phà L; việc L bắt, vận chuyển trái phép rùa đầu to không liên quan đến H, nên không xem xét xử lý trách nhiệm hình sự. Hội đồng xét xử chấp nhận và không đề cập giải quyết.

[5] Về hình phạt bổ sung: Theo quy định tại khoản 4 Điều 244 Bộ luật hình sự. Bị cáo còn có thể bị phạt tiền từ 50.000.000 đồng đến 200.000.000 đồng, cấm đảm bảo chức vụ, cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định từ 01 đến 05 năm. Xét hoàn cảnh gia đình bị cáo không có nghề nghiệp ổn định, không có tài sản đảm bảo thi hành án và bị cáo không đảm nhận chức vụ gì. Nên Hội đồng xét xử không áp dụng hình phạt bổ sung và không cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định đối với bị cáo.

[6] Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có đơn xin xét xử vắng mặt và đề nghị Hội đồng xét xử cho xin lại 01 xe mô tô Honda Wave RSX màu sơn đen (*Xe không có biển kiểm soát*).

Hội đồng xét xử nhận thấy việc Vàng Phà L sử dụng chiếc xe để làm phương tiện vận chuyển 01 cá thể rùa, chị Ky Lê Nu không biết và đây là tài sản chung, duy nhất của gia đình bị cáo, nên không nhất thiết phải tịch thu sung quỹ Nhà nước mà cần trả lại cho bị cáo khi bản án có hiệu lực pháp luật.

[7] Xử lý vật chứng: Vật chứng còn lại đã được bàn giao đến Chi cục Thi hành án Dân sự huyện Mường Tè ngày 09/6/2023 gồm: 01 xe mô tô Honda Wave RSX màu sơn đen (*Xe không có biển kiểm soát*) và 01 chiếc lưới làm bằng dây cước, có độ dài 3 mét, rộng 60 cm, có gắn 09 phao màu đen, chân lưới được kẹp bằng chì.

Đối với chiếc xe máy là phương tiện bị cáo đã dùng vào việc phạm tội, tuy nhiên chiếc xe không còn nhiều giá trị và là phương tiện duy nhất của gia đình hiện vẫn đang được trả góp, việc bị cáo sử dụng vợ bị cáo không biết, nên cần trả lại cho bị cáo. Đối với 01 chiếc lưới làm bằng dây cước, có độ dài 3 mét, rộng 60 cm, có gắn 09 phao màu đen, chân lưới được kẹp bằng chì đây là phương tiện bị cáo dùng vào việc phạm tội và không còn giá trị sử dụng, cần tịch thu tiêu hủy.

[8] Án phí: Bị cáo là người dân tộc thiểu số, sinh sống ở vùng có điều kiện kinh tế- xã hội đặc biệt khó khăn. Cần áp dụng điểm đ khoản 1 Điều 12; Điều 15 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Miễn án phí Hình sự sơ thẩm cho bị cáo.

[9] Quyền kháng cáo: Bị cáo, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo bản án theo quy định tại các Điều 331, 333 Bộ luật tố tụng hình sự.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ điểm a khoản 1, khoản 4 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 65; điểm a khoản 1, khoản 2 Điều 47; Điều 50 Bộ luật hình sự. Khoản 1, điểm a, c khoản 2 Điều 106; Điều 331; Điều 333 Bộ luật tố tụng hình sự. Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Tuyên bố bị cáo Vàng Phà L phạm tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”

Xử phạt bị cáo Vàng Phà L 01 năm 06 tháng tù, nhưng cho hưởng án treo.

Thời gian thử thách của bị cáo là 03 năm tính từ ngày tuyên án.

Giao bị cáo Vàng Phà L cho UBND xã Pa Vệ Sủ, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách. Gia đình bị cáo có trách nhiệm phối hợp với cơ quan, tổ chức, chính quyền địa phương trong việc giám sát, giáo dục bị cáo. Trong trường hợp bị cáo chuyển nơi cư trú thì việc giám sát giáo dục được thực hiện theo quy định tại Điều 92 Luật thi hành án hình sự. Trong

thời gian thử thách, người được hưởng án treo cố ý vi phạm nghĩa vụ 02 lần trở lên thì Tòa án có thể quyết định buộc người được hưởng án treo phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo theo quy định tại Điều 93 Luật thi hành án hình sự.

Không áp dụng hình phạt bổ sung đối với bị cáo.

2. Xử lý vật chứng. Trả lại cho bị cáo 01 xe mô tô Honda Wave RSX màu sơn đen (*xe không có biển kiểm soát*).

Tịch thu tiêu hủy: 01 chiếc lưới được làm bằng dây cước, dài 03 m, cao 60 cm, có gắn 09 phao màu đen, chân lưới được gắn kẹp bằng chì.

(*Vật chứng như biên bản giao nhận vật chứng giữa Cơ quan Cảnh sát Điều tra Công an huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu và Chi cục Thi hành án Dân sự huyện Mường Tè ngày 09/6/2023*).

3. Án phí HSST: Miễn án phí hình sự sơ thẩm cho bị cáo.

4. Quyền kháng cáo: Bị cáo có quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản án hoặc bản án được niêm yết hợp lệ tại trụ sở UBND xã Pa Vệ Sủ, huyện Mường Tè./.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lai Châu (01);
- VKS ND tỉnh Lai Châu (01);
- VKSND huyện Mường Tè (01);
- Công an huyện + THAHS (02);
- THADS huyện (01);
- Bị cáo; NCQLNVLQ; (02);
- UBND xã Pa Vệ Sủ (01);
- Lưu HSYA (01);
- Lưu TA

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Vũ Văn Bình